

Notitie

Stand van zaken implementatieplan woonplaatsbeginsel en procesvoorstel

Aan: Stuurgroep I-Sociaal Domein
Van: Ketenbureau I-Sociaal Domein
Datum: 11 september 2019

De Stuurgroep wordt gevraagd het volgende besluit te nemen:

Het Ketenbureau mandaat te verstrekken om het implementatieplan Woonplaatsbeginsel af te ronden, in oktober 2019 vast te stellen en vervolgens ten uitvoer te brengen, indien is voldaan aan de volgende randvoorwaarden:

1. Uitvoering is mogelijk op basis van automatische bevraging.
2. De stuurgroep i-Sociaal Domein is uitsluitend verantwoordelijk voor de implementatiewerkzaamheden (in deze notitie beschreven onder spoor 3).
3. De benodigde financiële middelen voor de implementatie zijn beschikbaar gesteld door VWS

Indien niet aan deze randvoorwaarden kan worden voldaan, dan worden eventuele vervolgstappen aan de stuurgroep i-Sociaal Domein voorgelegd.

Inleiding

In de stuurgroep vergadering van 13 juni is het Ketenbureau gevraagd om een implementatieplan voor de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel op te leveren. Gezien de invoerdatum van 1-1-2021 is het van belang snelheid te ontwikkelen. Het Ketenbureau heeft op basis van analyses een voorkeur scenario ontwikkeld waarin automatische bevraging van het woonplaatsbeginsel centraal staat. Realisatie van het voorkeurscenario vraagt om de invulling van een aantal randvoorwaarden waarbij op dit moment nog onderzocht en afgestemd wordt op welke wijze deze randvoorwaarden gerealiseerd gaan worden.

In dit memo wordt de actuele stand van zaken beschreven. Allereerst met een inleidend deel op het voorliggende wetsontwerp en de hoofdtaken (sporen) die in de realisatie hiervan te onderscheiden zijn. Vervolgens wordt het voorkeur scenario kort beschreven. Hierna worden de benodigde randvoorwaarden geschetst die nodig zijn om het voorkeurscenario te realiseren. Tot besluit van dit memo volgt nog ene proces samenvatting en worden vervolgstappen voorgesteld.

Invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel

Per 1 januari 2021 treedt de Wet wijziging woonplaatsbeginsel in werking. Volgens het nieuwe woonplaatsbeginsel wordt voor het bepalen van de verantwoordelijke gemeente aangesloten bij de Basisregistratie Personen (BRP). De invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel vraagt inzet op de volgende drie sporen:

Spoor	Actiehouder
Spoor 1: opleveren en vaststellen van de nieuwe wettekst	VWS
Spoor 2: aanpassing van de verdeling van de financiële middelen	VNG
Spoor 3: implementatie overgang, bevraging en administratieve processen	Ketenbureau

Implementatieplan

Het implementatieplan dat door het Ketenbureau zal worden opgeleverd beschrijft de implementatie van spoor drie. Binnen dit spoor onderscheiden we drie hoofd activiteiten. De hoofdactiviteiten vormen de basis structuur van het implementatieplan.

1. het inzichtelijk maken welke jeugdigen door de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel “administratief verhuizen” van gemeente (zittende populatie)
2. het ondersteunen van gemeenten en zorgaanbieders bij de invoering van het nieuwe woonplaats beginsel middels een set basis gegevens die nodig zijn om de financieel administratieve processen uit te kunnen voeren voor de zittende clientpopulatie
3. het opleveren van processen en tooling die ondersteunen bij het vaststellen van de woonplaats volgens het nieuwe woonplaatsbeginsel voor jeugdigen met een zorgvraag per 1 januari 2021 (nieuwe instroom)

Implementatie scenario spoor 3

Het Ketenbureau heeft als doelstelling de vermindering van vermijdbare administratieve lasten. De conclusie van het Ketenbureau is dat de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel alleen kan worden gerealiseerd als de bevraging in hoge mate geautomatiseerd kan worden. Alleen dan worden ervaren knelpunten en de hieruit voortvloeiende administratieve lasten opgelost. Een automatische bepaling van het woonplaatsbeginsel zou inhouden dat in meer dan in 99% van de bevragingen een 100% betrouwbaar antwoord wordt gegeven op een bevraging. In de overige gevallen (< 1%) zal de uitkomst zijn dat handmatig moet worden uitgezocht welke gemeente verantwoordelijk is voor de geboden jeugdhulp. Deze restgroep is onvermijdelijk.

Voorwaarden voor automatische bevraging

Om een betrouwbare automatische bevraging op het woonplaatsbeginsel te realiseren zijn in beginsel twee randvoorwaarden nodig. De eerste randvoorwaarde is dat er beslisregels zijn op basis waarvan het antwoord op een bevraging geformuleerd wordt. De tweede randvoorwaarde is

dat er databronnen zijn waarop de beslisregels toegepast kunnen worden zodanig dat de bevraging tot een betrouwbare uitkomst leidt.

1 Beslisregels voor automatische bevraging

De conceptwettekst biedt een prima basis om beslisregels te formuleren. Op grond van analyses die het Ketenbureau heeft uitgevoerd is een set van negen beslisregels opgesteld waarmee in meer dan 99% van de bevragingen een sluitend antwoord op de bevraging kan worden afgegeven. De beslisregels die het Ketenbureau heeft opgesteld zijn een solide basis voor automatische bevraging. Hiermee wordt aan de eerste randvoorwaarde voldaan.

2 Databronnen voor automatische bevraging

Het nieuwe woonplaatsbeginsel is zo opgezet dat meer dan voorheen wordt gesteund op de BRP data (adreshistorie). Om een sluitend antwoord te kunnen geven op een bevraging in het kader van woonplaatsbeginsel is naast de adreshistorie aanvullende informatie nodig. Deze aanvullende informatie is altijd nodig, onafhankelijk van de manier van bevragen (handmatig of automatisch). Dit leidt tot de conclusie dat voor de beantwoording van de bevraging in kader van het woonplaatsbeginsel altijd twee databronnen nodig zijn.

1. De adreshistorie (BRP)
2. Inzage in de vraag of er sprake is van zorg met verblijf

Bron één, het GBA bestaat al en kan worden gebruikt in het kader van de bevraging op woonplaatsbeginsel. Bron twee, inzage in de vraag of een jongere zorg met verblijf geniet bestaat nog niet maar is rand voorwaardelijk voor een betrouwbare (automatische) bevraging.

Realisatie databron 2:

Om het woonplaatsbeginsel toe te kunnen passen zijn naast de adreshistorie uit het BRP aanvullende gegevens nodig. Aard en omvang van de aanvullende gegevens hangt samen met de wijze waarop een specifieke passage in de wettekst is geformuleerd. Immers, de wettekst is het fundament waarop de beslisregels zijn geformuleerd. Logisch gevolg is dat aanpassing van de wettekst kan leiden tot aanpassing van de beslisregels wat weer leidt tot specifieke eisen aan databronnen waarop de beslisregels worden toegepast.

Wanneer we de voorliggende conceptwettekst doorvertalen naar beslisregels en vervolgens naar eisen die aan databron twee worden gesteld zien wij dat databron 2 inzage moet geven op de vraag vanaf wanneer een jeugdige jeugdhulp met verblijf ontvangt. Dit zal in veel gevallen voor 1-1-2015 gestart zijn waarbij onze veronderstelling is dat deze gegevens niet (of nauwelijks) voor handen zijn.

Analyse van het Ketenbureau heeft uitgewezen dat via een specifieke aanpassing van de wettekst een situatie ontstaat waarbij nog steeds aan de randvoorwaarde van sluitende beslisregels kan worden voldaan en tegelijkertijd de complexiteit van databron twee fors gereduceerd wordt. Door de aanpassing van de conceptwettekst is het niet meer nodig om de startdatum van de jeugdhulp met verblijf te kennen maar is alleen nog inzage nodig of op het moment van bevragen sprake is van jeugdhulp met verblijf. De veronderstelling is dat deze gegevens wel voorhanden zijn en bovendien nodig zijn om de overgang van het oude naar het nieuwe woonplaatsbeginsel in te regelen.

Privacybescherming

Omdat de beoogde databron 2 persoonsgegevens zal verwerken (zijnde het registreren van het BSN van jeugdigen die zorg met verblijf ontvangen) is besloten dat hiervoor een PIA (privacy impact assessment) moet worden uitgevoerd. Deze PIA zal zich (gelet op de context van de verwerking) met name moeten richten op twee onderwerpen:

- Doelbinding: is het doel waarvoor deze persoonsgegevens verwerkt worden voldoende om de verwerking te rechtvaardigen?
- Alternatieven: zijn er alternatieven mogelijk om het doel te bereiken zonder het verwerken van persoonsgegevens?

Dit proces zal op korte termijn worden opgestart en de uitkomst is voorwaardelijk voor het verder uitwerken van deze databron.

Procesverloop en vervolgstappen

Het ketenbureau is 13 juni gevraagd om een implementatie plan voor de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel op te leveren. Het ketenbureau heeft op basis van analyses een voorkeurscenario bepaald. Hierbij staat automatische bevraging van het woonplaatsbeginsel centraal.

Om het voorkeurscenario te realiseren zijn twee randvoorwaarden essentieel. Op de eerste plaats moet het mogelijk zijn om sluitende beslisregels op te stellen. Aan deze randvoorwaarde wordt voldaan. Daarnaast moeten de juiste databronnen voor bevraging benaderbaar zijn. We zien dat er twee data bronnen nodig zijn. De eerste is het BRP, hierin wordt de adreshistorie bevraagd. Het BRP is beschikbaar en geschikt voor bevraging.

De tweede bron is nu niet aanwezig en zal gerealiseerd moeten worden. De inspanning die dit vraagt hangt samen met de wijze waarop de conceptwettekst is geformuleerd. Wij stellen een wijziging op de conceptwettekst voor waarmee de complexiteit van databron twee dermate wordt gereduceerd waarmee het inrichten van automatische bevraging een reëel implementatie scenario wordt. Onze analyse en voorstel tot wijziging van de wettekst hebben we voorgelegd aan het ministerie van VWS en de VNG. Er vindt goed overleg hierover plaats en op korte termijn zal worden vastgesteld of deze analyse gedeeld wordt en wat de eventuele vervolgstappen dan zijn.

Gevraagde besluitvorming

Indien blijkt dat het voorkeurscenario haalbaar is, dan kan het Ketenbureau overgaan tot afronding van het implementatieplan (= uitwerken van de drie hoofdactiviteiten die hierboven beschreven staan) en starten met de uitvoering hiervan. Het Ketenbureau vraagt daarom de stuurgroep om mandaat te verstrekken om het implementatieplan Woonplaatsbeginsel af te ronden, in oktober 2019 vast te stellen en vervolgens ten uitvoer te brengen, indien is voldaan aan de volgende randvoorwaarden:

1. Uitvoering is mogelijk op basis van automatische bevraging.
2. De stuurgroep i-Sociaal Domein is uitsluitend verantwoordelijk voor de implementatiewerkzaamheden (in deze notitie beschreven onder spoor 3).
3. De benodigde financiële middelen voor de implementatie zijn beschikbaar gesteld door VWS

Uitvoeringsorganisatie van gemeenten en zorgaanbieders

Indien niet aan deze randvoorwaarden kan worden voldaan, dan worden eventuele vervolgstappen aan de stuurgroep i-Sociaal Domein voorgelegd.